

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 103. — ŠTEV. 103.

NEW YORK, SATURDAY, MAY 2, 1925. — SOBOTA, 2. MAJA 1925.

VOLUME XXXIII. — LETNIK XXXIII.

HINDENBURG BO POVSEM PRIPROSTO INAVGURIRAN

Sedaj se v Nemčiji pripravljajo, kakšna zastava bi najbolj koristila domovini. — Nemški nacionalci pravijo, da mora priti do vsega kredita stara zastava, pa naj velja, kar hoče. — Hindenburg noče pri svoji inavguraciji kot predsednik nemške republike nobenih cerimonij.

BERLIN, Nemčija, 30. aprila. — Kakorhitro je bil izvoljen Hindenburg predsednikom nemške republike, so sklenili njegovi pristaši zopet uvesti v Nemčiji stare razmere. Stare razmere so namreč tiste, ki so prevladovala pod kajzerjem. Nikakor nečijo pojmiti, da je Nemčija zaenkrat brez kajzerja, brez armade, brez mornarice in navsezadnje tudi brez moči.

Nemški nacionalisti so začeli zbirati podpise onih ljudi, ki žele, da bi bila v Nemčiji zopet uveljavljena črno-bela-rdeča zastava.

To poročilo prihaja iz Bavarske, kjer je imel Hindenburg največje uspehe.

Hindenburg je bil včeraj v Hanovru, kjer se je posvetoval z različnimi uglednimi politiki.

Dan njegove inavguracije še ni določen.

Ko je izvedel, da pripravljajo za ta dan velike slovesnosti in parade, je odločno izjavil, da mora biti njegova inavguracija povsem priprosta.

Pri tej priliki namreč noče biti sprejet in pozdravljen kot vrhovni poveljnik nemške armade. Vsled tega tudi ne bo dovolil raznim veteranskim društvom, da bi mu prirejali parade.

Toliko je pa vseeno privolil, da mu bo napravila špalir kompanija tretjega gardnega infanterijskega regimenta, pri kateri je služil nekoč.

Ako bo Hindenburgova obveljala, sploh ne bo niti v Berlinu, niti po drugih nemških mestih nobenih demonstracij. Njegova želja se pa najbrž ne bo izpolnila.

Nacionalistični Nemci bodo kljub njegovi prepovedi skušali izvesti svoj program.

Ko bo novi predsednik Hindenburg prisegel nemški ustavi, ga bo sprejel in pozdravil v predsedniški palači dr. Simons.

Naslednjega dne bo sprejel v avdijenci člane rajstaha, višje častnike in uradnike. S tem bo pa tudi konec vseh cerimonij.

V gotovem oziru skuša posnemati Hindenburg ameriškega predsednika Coolidge-a. Tudi on bo bolj molčal kot pa govoril in se bo skušal proslaviti z očitno priprostostjo.

BERLIN, Nemčija, 1. maja. — Inavguracija novega predsednika nemške republike bo najbrž dne 14. maja. Včeraj je bil Hindenburg oficijelno obveščen, da je izvoljen predsednikom.

Iz vseh strani Nemčije je dobil nešteto brzojavk. Čestital mu je tudi njegov protikandidat dr. Wilhelm Marx.

Njegova brzojavka je jako značilna ter se glasi: — Nemški narod vas je izvolil predsednikom nemške republike. Jaz govorim v imenu prave demokracije ter pri tej priliki poudarjam, da mora biti vsak demokrat zadovoljen z odločitvijo večine. Izrekam vam svoje iskrene čestitke. Zelim, da bi pod vašim predsedstvom zavlada v Nemčiji mir in red, kajti to je cilj, po katerem vsi hrepenimo.

Plača novega predsednika nemške republike, ne bo posebno velika. Imel bo sicer na razpolago krasno palačo, veliko število služabnikov, prosto kurjavo in razsvetljavo ter le 50,000 zlatih mark letne plače.

Nacionalisti agitirajo, da bi se svoto zvišalo, češ, da je to naravnost škandalozna plača za glavarja republike, ki ima nad šestdeset milijonov prebivalcev.

BRUSELJ, Belgija, 30. aprila. — Iz Aachena poročajo, da je medzavezniška komisija, ki kontrolira plovbo po Renu, zaplenila na nekem parniku, ki je priplul iz Holandske, sedemnajst ton vojaških patron ter veliko množino ročnih bomb.

Mornarji na parniku so se izgovorjali, da niso vedeli, kaj jim je bilo naloženo na krov.

Laški fašisti in demonstracije.

Mussolini je dobro dressesiral svoje krvne pse, da so v kali zatrli vsako komunistično oziroma socialistično demonstracijo. — Napad na komunistični urad na Reki.

RIM, Italija, 1. maja. — Fašistovski oblasti so storile vse potrebno, da so bile pravočasno zatrite vse demonstracije, katere so nameravali vzporediti na današnji dan razne komunistične in socialistične organizacije.

Po ulicah vseh večjih italijanskih mest je paradržalo vojaštvo v spremstvu oboroženih fašistov. Sleherni osumljenec je bil aretiran. Če je bilo le pet ljudi skupaj, so jih fašisti oziroma vojski s silo pregnali.

V Rieti je bilo aretiranih petnajst moških, ker so hoteli vzporediti v neki gostilni slavnostno zborovanje.

Na poti v zapor so zapeli komunistično himno. Pri treh aretiranih so dobili orožje.

V Florenci so preiskali policijski stanovanjski vseh onih oseb, v katerih je krožila govorica, da se nagibajo na komunistično plat.

Aretiranih je bilo šestindvajset železničarjev.

Na Reki so vdrli fašisti v pisarno izvrševalnega urada komunistične stranke ter odvedli dve osebi. Vso literaturo, kar so jo našli po policah in pisarnih mizah, so uničili.

Dawes je osamljen.

WASHINGTON, D. C., 29. apr. Predsednik senata, podpredsednik Dawes ne bo dobil niti najmanjše podpore od strani začasnega senatnega predsednika, senatorja Mosesa, republikanca iz New Hampshire in člana komiteja za senatni opravičnik. Dawes skuša namreč izvesti izpremenitev dosedanjih, več kot sto let starih senatnih pravil.

Reinhardt se vrne v New York.

BERLIN, Nemčija, 30. aprila. Max Reinhardt bo najbrž vodil tekmo prihodnje sezone veliko vrsto vzporeditev Equity Players. Delovanje Reinhardta v Berlinu in na Dunaju pa ne bo vsled tega posebno trpelo.

Na Madžarskem so bila zborovanja prepovedana

LONDON, Anglija, 30. aprila. Na Madžarskem so dne 1., 2. in 3. maja prepovedane vse demonstracije. Vsako javno zborovanje bo policija siloma razgnala.

Nemčija bo zvišala davke.

BERLIN, Nemčija, 1. maja. — Finančni minister Schlieben je izjavil v parlamentu, da je imela nemška vlada zanje leto nad eno milijardo mark dobička, da bo pa kljub temu morala zvišati davke, ker ji preti za prihodnje leto deficit.

Nove davke bo naložila na pi vo in na tobak, vsled česar bodo seveda navadni delavci najbolj prizadeti.

Uvedena bo obširna tozadevna preiskava, in tukajšnji politični krogi domnevajo, da je najdba v zvezi z novo nemško zaroto.

Mornarje s kapitanom vred so zaprli.

NAJNOVEJŠE OROŽJE

Zanaprej bodo ljudje, ki prenašajo iz banke v banko velike svote denarja, opremljeni s posebnim orožjem. Aparat je podoben revolverju in izpušča smrtonosen plin. Tistemu, ki bo hotel bančnega sla napasti, bo slaba predla.

KONFERENCA MALE ANTANTE

Zastopniki držav, ki tvorijo Malo antanto, se bodo posvetovali, kakšno stališče naj zavzamejo napram zadnjim dogodkom na Bolgarskem. — Razpravljali bodo tudi o posledicah izvolitve Hindenburga predsednikom nemške republike.

BUKAREŠTA, Romunska, 1. maja. — Prihodnji teden se bo začela tukaj konferenca Male antante. Konferenca bo trajala tri dni. Udeležili se je bodo zastopniki Romunske, Čehoslovaške in Jugoslavije.

Dne 10. maja, ob priliki obletnice romunske neodvisnosti, se bo vršila velika vojaška parada.

Diplomati se bodo v prvi vrsti pečali s sedanjim položajem na Bolgarskem. Razpravljali bodo tudi o madžarskih financah, v kolikor bodo služile vojaškim svrhnam.

Na konferenci bo igrala važno vlogo izvolitev Hindenburga, predsednika nemške republike.

Odkar so se pojavili na Bolgarskem nemiri in izza izvolitve Hindenburga, poziva romunsko časopisje Malo antanto k tesnejšemu sodelovanju.

Po mnenju vodilnih romunskih listov je Mala antanta najboljše jamstvo za ohranjenost miru na Balkanu.

Unijski voditelji pred sodiščem.

Trije izvrševalni uradniki United Mine Workers unije se bodo morali zagovarjati pred sodiščem, ker so prekršili povelje. — Nadaljni rovi v Penna zaprti.

WHEELING, W. Va., 30. apr. Tukajšnji glavni stan United Mine Workers unije je bil danes obveščen, da morajo v ponedeljek nastopiti pred sodiščem v Wheelingu: predsednik unije John L. Lewis, podpredsednik Phil. Murray in uradnik Lee Hall. Sodišče jih dolži, da so prekršili ustavno povelje, s katerim je prepovedano organizirati premogarje v tukajšnjem okraju.

PITTSBURGH, Pa., 30. aprila. The Pittsburgh Coal Company je danes objavila, da bo prenehala obratovati pet njenih organiziranih rovoj. Šest rovoj je bilo v tem okraju že prej zaprtih. V omenjenih petih je zaposlenih skoro dva tisoč delavcev, ki bodo vsi postavljeni na cesto.

Družba se izgovarja, da bo zato prenehala z obratovanjem, ker ne more majnarjem plačevati take plače, kot jih določa mezdna lestvica.

Odmevi vstaje na Bolgarskem.

Vojno sodišče bo najbrž s smrtjo kaznovalo šest obtožencev. — Policisti so usmrtili poslanca Gračarova. — Bolgarski komunisti aretirani na turških tleh.

SOFIJA, Bolgarsko, 30. aprila. Kmečka zveza je izdala poseben proglas, v katerem zatrjuje bolgarskemu narodu, da ni v nikakoli zvezi z zadnjimi terorističnimi dejanji na Bolgarskem.

V proglasu je rečeno, da so vse gorje povzročile in zakriville posamezne osebe, ki so se dale podkupiti s komunističnim denarjem.

Policisti so danes meninici tebi nič ustrelili poslanca Gračarova, o katerem so domnevali, da je bil v zvezi z eksplozijo v katedrali.

CARIGRAD, Turčija, 30. apr. Danes je dospelo več bolgarskih komunistov preko meje na turško ozemlje, kjer so bili takoj aretirani.

Turška vlada je zapovedala aretirati vsakega komunisto, ki dosepe na njeno ozemlje.

SOFIJA, Bolgarsko, 1. maja. — Vojno sodišče, ki preiskuje vzroke eksplozije v katedrali, je baže dognalo, da so atentat povzročili komunisti in člani kmečke stranke.

Sodišče zahteva smrtno kazen za mežnarja in pet komunistov. Pri obravnavi bo zaslišanih nad petdeset prii.

DAVIS ZA OMILJENJE PRISELJENIŠKE POSTAVE

Ameriški delavski tajnik Davis je javno izrazil svoje nezadovoljstvo s sedanjo priseljeniško postavo. — Po njegovem mnenju bi smel vsak tukaj se nahajajoči inozemec dobiti svojo družino iz Evrope. — Pravi, da je gospodarski položaj dežele precej zadovoljiv.

V Atlantic City, N. J., se vrši konvencija ameriških izdelovalcev steklene posode.

Včeraj so delegatje povabili ameriškega delavskega tajnika Johna F. Dawisa, kateri je začel po pozdravne mgovoru razpravljati o splošnem gospodarskem položaju v deželi in o kočljivi priseljeniški postavi.

Pri tej priliki je odločno poudarjal, da bi bilo treba obstoječo postavo tako izpremeniti, da bi imel vsak tukaj se nahajajoči inozemec pravico dobiti v Ameriko člane svoje družine.

Glede sedanjega industrijalnega in splošnega gospodarskega položaja v deželi se je delavski tajnik jako povoljno izrazil.

Povedal je, da je sodelovanje med delavci in delodajalci skoro v vseh ozirih popolno, in da se bo sedanje dobre razmere v doglednem času še znatno izboljšale.

Tako delavci kot delodajalci so končno izprevideli, da niso medsebojni sovražniki, pač pa partnerji. Edinole v medsebojnem sodelovanju jim je zagotovljena lepša bodočnost.

Novi tarif je nekaj izbornega. Ako bi zamogle evropske dežele importirati svoje izdelke v Ameriko brez vsake carine, bi začela ameriškim delavcem presneto slaba presti.

Predsednik Coolidge bo z vsemi svojimi močmi podpiral postavno trgovino, obenem bo pa tudi odločno postopal z vsemi kršilci tozadevnih postav.

Sedanja administracija se posebno zavzema za dninarje in neizvežbane delavce, katerih je ogromno število in so bistvenega pomena. Te ljudi je potreba zadovoljiti. Če bodo nezadovoljni, bo trpela vsled tega vsa dežela.

Po Dawisovem mnenju potrebuje Amerika še dosti delavcev. Vsled tega bo skušal priseljeniško postavo tako omiliti, da bo dovoljen prihod iz Evrope v Ameriko vsakemu zdravemu človeku, ki ima tukaj stariše oziroma bližnje sorodnike.

Rdeča zastava prepovedana na Japonskem.

TOKIO, Japonsko, 1. maja. — Vlada je danes s posebno odredbo prepovedala razobešenje rdečih zastav. Kljub temu so jih nosili demonstrantje po ulicah.

Po nekaterih mestnih delih so se završili krvavi spopadi.

Državni pravdnik obtožen sleparije.

ROCKEVILLE, Md., 1. maja. John A. Garret, državni tajnik za Montgomery okraj je obtožen, da se je devetindvajsetkrat pregrešil zoper postavu. V vseh slučajih je šlo za sleparijo. Sleparil je z notami in s čeki.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$17.30 2000 Din. — \$34.40 5000 Din. — \$85.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 1000 dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zahtevno pošto in izplačanje "Poštne čekovne vrste".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir . . . . . \$ 9.40 500 lir \$23.50
300 lir . . . . . \$13.80 1000 lir \$44.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 500 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpoložljiva na zahtevno pošto in izplačanje ljubljanske kreditne banke v Trstu.

Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben pogost.

Vrednost Dinarjev in Lirar sodaj ni stalna, manjša so večkrat in naprejševanje; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnagra, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poštni denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO NA NAJHRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.-

Denar nam je pošlati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK HAKSER STATE BANK

25 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 697.

